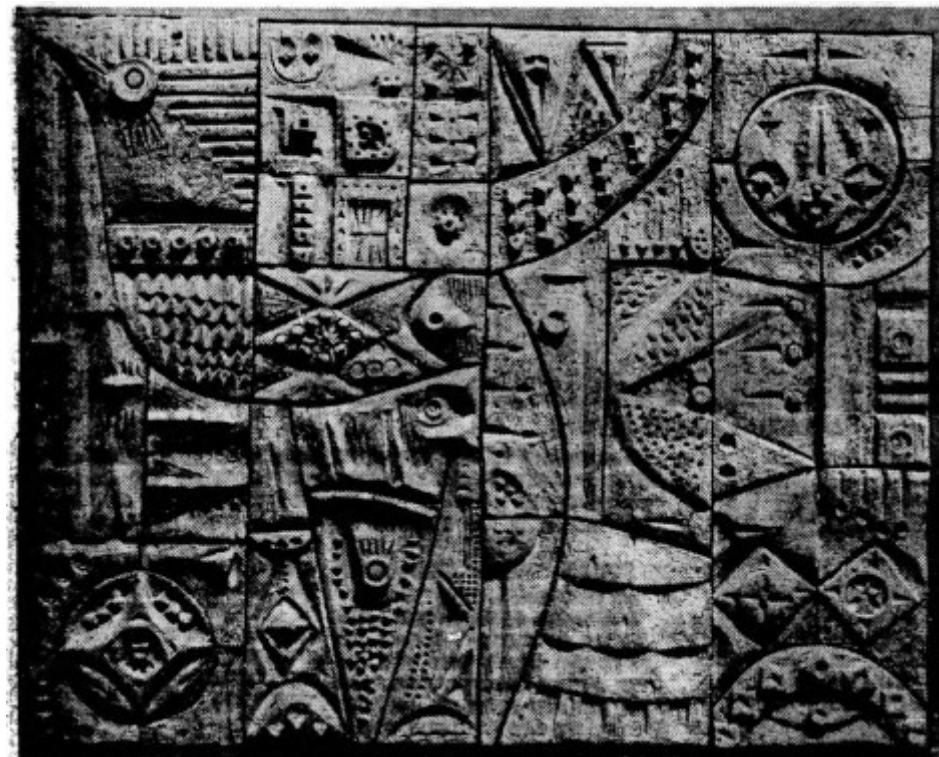

הקרמיקה היפה של כפר-מנחם

המסחל השחתי אינו יכול ל־
הבחין בהבדלים הדקיקים בין שני
הכלים, הנהים לכאורה בכול. אך
לם קירבו נא אל תחבירה האחות
בידה מכלול, כשהיא שקועה רא־
שה ורובה, בצירון של הסיגליות
הנאות ותחבוננו בכלים היטב או
אז, יתכן ותרואו את ההבדלים ה־
קטנים. ברור שלא יתכן אחרת, כי
אפילו נעשה מאמץ עצום, לשמור
על הגוון וצורת המוצרים, בכל זאת
ישנו משהו שונה בכל אחד מהם,
שחדיהעין יבחנה. אולם, תחילה
עלינו להתעכב במחלקת היצירות.
במפעל הקרמיקה בכפר-מנחם,
עובדים לפי שתי שיטות: בתבניות
ובאבניים. אנו מצטרפים אל פייבל
שריג, המרכז את המפעל, ופונים
אל מחלקת התבניות, את חומרי
הגלם המובא, בעיקר, מהולנד יוצ־
קים אל תוך תבניות הגבס. לאחר
זמן נזול תחלק העודף של ה־
חמר, והנותר בתבנית הוא הו־
הכלי היצוק. לאחר שמוציאים אותו
מהתבנית הוא עובר שיוף ורחי־
צה. מכאן מוליכה דרכו אל מחל־
קת הקישוטים, בה נעשית המלאכה
בחרטה ובמכחול.

אבל גם בהכנת התבנית יש מה
אומנות היוצרת. אנו מתבוננים ב־
חבר הנוטל גוש של גבס ומכיר
את „דגם-פורם“ (מוטר-פורם), עליו
יוצקים את החמר, שמוציאים את
ה„מוטר-פורם“, מוכנת התבנית.
מלאכת מחשבת
העבודה במחלקת הקישוטים היא
מש מלאכת מחשבת. כאן — ייחור

למעלה: כלים מסגנון (קתיקות)
משמאל: קיר קרמי שהריבוקר
של שלום משה סעירי

סעירי הפסל ואביגדור כהן הצייר
הם המכונים את הייצור מבחינת
אמנותיות.

לקראת ביסוס

העיר סטור-תולדותיו של המפ־
על, מפי פייבל. „הרעיון היה לה־
קים מפעל, שהיה מסוגל לקלוט
חברים, היוצאים מעבודתם בעני־
נים. לאחר היסוסים ותהיות הוח־
לס: קראמיקה. ובא מומחה-לדבר,
שהדריך את החברים במשך שנה.
לאחר זמן-מה הגיעה מהולנד בע־
לתימקצור, שמעטות כמותה באמ־
נות הקישוט. היא עמלה רבות, כדי
ללמד את החברות.“

כידוע, בארצות רבות, יש בתי
ספר לקראמיקה. אצלנו מישור זה
צריך מונח. כפר-מנחם כבר צבר
נסיון לא-מועט והמעוניין יכול לר־
אות את פרי-עמלם של חבריו כשהם
מפארים את חלונות-הראווה של
בת. שבע, „ריבולי“, „משכית“ ו־
בתערוכה המתמדת של כפר-מנחם
ברחוב דינגוף.

כיום עובדים במפעל 12 חברים.
התקופה שקדמה הוקדשה, למעשה,
להתארגנות הוצעה. אבל המפעל
מזהה כבר כיום גורם רציני בענף
הקראמיקה בארץ. אילולא התגבלות
בכוח-אדם אפשר היה גם לייצא
לחורל, המשלוח הנסיוני לאנגליה
זכה לשבחים. „אבל — אומר ס־
בל — עבודתנו נעשית בידיים.
משום-כך יכולתנו לייצר בכמויות

גדולות היא מוגבלת.“ המפעל ק־
ומסיים פייבל: „לאחר שעברנו מערכו הייחודי של המפעל, שב־
שור גם עם חברה לתיכנון הנקראת את התקופה הקשה של הקמת ה־
מסגרתו ניתנת לחברים האפשרות
קרימקס“, שבמעבדתה מתכננים את
מפעל, אנו שואפים לביסוס ה־
לעסוק בעבודה. שיש בה מחזור
כלכלי, אבל אין להסיח את הדעת היצירה“